

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Ljubljana

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine KOSTANJEVICA NA KRKI**

Pripravile:

Petra Jernejec Babič, univ. dipl. inž. kraj. arh., konservatorska svetovalka
Nataša Pirnat, univ. dipl. geog., višja konservatorica
Aleksandra Renčelj, univ. dipl. etnologinja in kult. antropolog., konservatorica

Vodja območne enote:

Boris Vičič
univ. dipl. arheolog
konservatorski svetovalec

Ljubljana, februar 2008

Vsebina

1	UVOD	3
2	PRAVNE OSNOVE	4
2.1	ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI	4
2.2	DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3	SPLOŠNA IZHODIŠČA	6
4	SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI.....	7
4.1	REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2	REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE.....	8
4.3	REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4	REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE.....	9
4.5	REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6	REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE	10
4.7	REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8	REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	10
4.9	VPLIVNO OBMOČJE	11
5	SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	12

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Kostanjevica na Krki so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene:

- **Strokovne podlage s področja varstva kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih setavin dolgoročnega plana občine Krško (Ljubljana, avgust, 2001).**

Na podlagi Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa za potrebe priprave prostorskih aktov (SPRO, PRO, OPN), ki veljajo na območju občine Kostanjevica na Krki (kulturnovarstvene) smernice niso bile izdane. Izdelane so bile le za posamezne izvedbene akte (UN, ZN, LN, OLN, OPPN).

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

Ker so bile za območje občine Kostanjevica na Krki izdelane strokovne zasnove, ko občina še ni bila samostojna, temveč v okviru območja občine Krško, katerih vsebina je bila občinama posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS, OE Ljubljana z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Kostanjevica na Krki.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi Območja gradu Kostanjevica s samostanom in Galerijo na prostem - Formo vivo za kulturni spomenik državnega pomena; Ur.list RS (5.10.1999) št.IX/81, str.12570-12571 (št.predpisa 3830)

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o varstvu grobov, spomenikov in spominskih plošč borcev, padlih v narodnoosvobodilni vojni, in žrtev fašističnega nasilja; Ur.vest.okraja Trbovlje (15.6.1957) št.10, str.70 (št.predpisa 148)
- Odlok o razglasitvi gomilnega grobišča Sajeve pri Kostanjevici za kulturni spomenik; Skupščinski Dolenjski list (29.3.1985) št.8, str.86 (št.predpisa 105)
- Odlok o razglasitvi spomenikov delavskega gibanja, narodnoosvobodilne vojne in socialistične graditve za zgodovinske spomenike; Skupščinski Dolenjski list (20.2.1986) št.3, str.20-21 (št.predpisa 32)
- Odlok o razglasitvi mesta Kostanjevice na Krki za kulturni in zgodovinski spomenik; Ur.list RS (13.11.1997) št.VII/69, str.5452-5476 (št. predpisa 3370)

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovu objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobji, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, georadarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substancja) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodjalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovu z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovu drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
26101	Avguštine - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
510298	Črešnjevci pri Oštercu - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
16506	Črneča vas - Arheološko območje Hrastina	1	2		arheološka dediščina
1915	Črneča vas - Cerkev sv. Mohorja in Fortunata	3	2		stavbna dediščina
15244	Črneča vas - Hiša Črneča vas 16	2	2		stavbna dediščina
24414	Črneča vas - Hiša Črneča vas 17	2	2		stavbna dediščina
25835	Črneča vas - Stara šola	2	2		stavbna dediščina
10283	Črneča vas - Stražni stolp	2	2		stavbna dediščina
17368	Črneča vas - Vinske gorice	7	2		naselbinska dediščina
16507	Dobe - Arheološko najdišče Gmajna-Beršina	1	2		arheološka dediščina
510259	Dobrava pri Kostanjevici - Graščina s parkom	2	2		stavbna dediščina
21834	Dobrava pri Kostanjevici - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
17364	Dolnja Prekopa - Domačija Dolnja Prekopa 18	2	2		stavbna dediščina
550270	Dolnja Prekopa - Doprsni kip pesnika Jožeta Cvelbarja	5	2		memorialna dediščina
21836	Dolnja Prekopa - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
26790	Dolnja Prekopa - Spominska plošča padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
16511	Globočice pri Kostanjevici - Arheološko območje Bajni vrh	1	2		arheološka dediščina
1911	Globočice pri Kostanjevici - Cerkev Matere dobrega sveta na Slinovcah	3	1	valor	stavbna dediščina
26783	Globočice pri Kostanjevici - Kapelica Matere božje dobrega sveta	3	2		stavbna dediščina
25836	Gornja Prekopa - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
21842	Ivanjše - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
17372	Jablance pri Kostanjevici - Hiša Jablance 3	2	2		stavbna dediščina
17375	Jablance pri Kostanjevici - Vinski hram Jablance 9	2	2		stavbna dediščina
17371	Jablance pri Kostanjevici - Vinski hram ob cesti Globočice-Zavode	2	2		stavbna dediščina
16523	Koprivnik pri Kostanjevici na Krki - Arheološko najdišče Cizelj	1	2		arheološka dediščina
8771	Kostanjevica na Krki - Arheološko najdišče grajskega kompleksa	1	1		arheološka dediščina
263	Kostanjevica na Krki - Arheološko najdišče Kostanjevica	1	1		arheološka dediščina
264	Kostanjevica na Krki - Cerkev sv. Jakoba	3	1		stavbna dediščina
1910	Kostanjevica na Krki - Cerkev sv. Miklavža	3	1		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
550279	Kostanjevica na Krki - Doprsni kip pesnika Jožeta Cvelbarja	5	2		memorialna dediščina
550280	Kostanjevica na Krki - Doprsni kip slikarja Jožeta Gorjupa	5	2		memorialna dediščina
11070	Kostanjevica na Krki - Forma viva	13	1	SDP	ostalo
9727	Kostanjevica na Krki - Hiša Oražnova 2	2	1		stavbna dediščina
9726	Kostanjevica na Krki - Hiša Oražnova ulica 24	2	1		stavbna dediščina
9725	Kostanjevica na Krki - Hiša Ulica talcev 2	2	1		stavbna dediščina
9724	Kostanjevica na Krki - Hiša Ulica talcev 9	2	1		stavbna dediščina
9732	Kostanjevica na Krki - Kapelica v Ulici talcev	3	1		stavbna dediščina
262	Kostanjevica na Krki - Mestno jedro	7	1	valor	naselbinska dediščina
9729	Kostanjevica na Krki - Most na južni strani otoka	2	1		stavbna dediščina
9728	Kostanjevica na Krki - Most na severni strani otoka	2	1		stavbna dediščina
550281	Kostanjevica na Krki - Mozaik bitke na Krškem polju	5	2		memorialna dediščina
8766	Kostanjevica na Krki - Območje gradu Kostanjevica	4	1	SDP	stavbna dediščina
550285	Kostanjevica na Krki - Pokopališče	5	2		memorialna dediščina
265	Kostanjevica na Krki - Samostan	4	1	SDP	stavbna dediščina
550272	Kostanjevica na Krki - Spomenik jugoslovanskim partizanom	5	2		memorialna dediščina
550278	Kostanjevica na Krki - Spomenik materam	5	2		memorialna dediščina
550277	Kostanjevica na Krki - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
550273	Kostanjevica na Krki - Spominska plošča padlim skojevcem	5	2		memorialna dediščina
550274	Kostanjevica na Krki - Spominska plošča slikarju Jožetu Gorjupu	5	2		memorialna dediščina
550271	Kostanjevica na Krki - Spominsko znamenje zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
9723	Kostanjevica na Krki - Župnišče Oražnov trg 5	2	1	valor	stavbna dediščina
16522	Male Vodenice - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
1912	Male Vodenice - Cerkev Device Marije tolažnice	3	1		stavbna dediščina
16235	Male Vodenice - Kapelica Marije Tolažnice	3	2		stavbna dediščina
5755	Malence - Spomenik padlim talcem iz Kostanjevice	5	1		memorialna dediščina
17406	Malence - Sušilnica pri hiši Malence 14	2	2		stavbna dediščina
16526	Orehovec - Arheološko območje Gorenji-Dolenji Orehovec	1	2		arheološka dediščina
16897	Orehovec - Domačija Orehovec 17	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
22000	Orehovec - Domačija Orehovec 9	2	2		stavbna dediščina
1917	Orehovec - Kapela Rožnovenske Matere božje v Gorenjem Orehovcu	3	2		stavbna dediščina
22276	Orehovec - Kapelica v Dolenjem Orehovcu	3	2		stavbna dediščina
22277	Orehovec - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
1914	Oštrc - Cerkev sv. Marije Magdalene	3	2		stavbna dediščina
17408	Oštrc - Hiša Oštrc 5	2	2		stavbna dediščina
550287	Oštrc - Skupni grob padlih v NOB	5	2		memorialna dediščina
550286	Oštrc - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
16533	Ržišče - Arheološko najdišče sv. Marija Magdalena	1	2		arheološka dediščina
1913	Ržišče - Cerkev sv. Marije Magdalene	3	2		stavbna dediščina
16902	Ržišče - Hiša Ržišče 4	2	2		stavbna dediščina
550290	Ržišče - Spominsko znamenje padlim partizanom	5	2		memorialna dediščina
5574	Sajevce - Gomilno grobišče	1	1		arheološka dediščina
9217	Sajevce - Hiša Sajevce 5	2	2		stavbna dediščina
17420	Slinovce - Domačija Slinovce 3	2	2		stavbna dediščina
16535	Slinovce - Gradišče Hrastina	1	2		arheološka dediščina
22286	Slinovce - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
17425	Velike Vodenice - Domačija Velike Vodenice 6	2	2		stavbna dediščina
19061	Velike Vodenice - Gospodarsko poslopje na južnem robu vasi	2	2		stavbna dediščina
12664	Velike Vodenice - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
21999	Vrbje pri Oštrcu - Hiša Vrbje brez številke	2	2		stavbna dediščina

Legenda

EŠD		Evidenčna številka dediščine (EŠD) - za vpisane enote ali oznaka predloga za enote v postopku vpisa
Ime enote		Ime enote iz Registra kulturne dediščine (RKD)
Tip		Tip enote dediščine (po RKD)
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
Kat.		Kategorija varstvenega režima (po RKD)
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor.	enota je valorizirana za SDP (seznam)
Opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev oz. režima <i>Določen na osnovi tipa dediščine v RKD + dodatni režimi, če je zaradi lastnosti enote to potrebno (režimi so opisani v poglavju 4).</i>
Opombe_status		Opomba glede statusa oz. stanja enote <i>Opombe glede vključitve v seznam oz. izključitve iz seznama.</i>
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.